

Når Aicha løber hjemmefra

Bog om de minoritetspiger, der har det så svært derhjemme, med sig selv og familien, at de vælger at søge hjælp uden for familien.

De erfaringer, der ligger til grund for ”Når Aicha løber hjemmefra”, har forfatteren indsamlet gennem 15 års praksis med minoritetsunge og deres familier, senest gennem fem år frem til 2009, hvor hun var forstander på Kastaniehuset, et socialpædagogisk bosted for bortløbne piger med minoritetsbaggrund.

Pigerne kom fra den mest udsatte del af minoritetsfamilier. Loua advarer således mod generaliseringer vedr. minoritetsunge ud fra pigernes og familiernes historier. Når de løber hjemmefra og det resulterer i en anbringelse, er det typisk efter et liv med års overdreven kontrol, vold, seksuelle overgreb, trusler om tvangsægteskaber og overbelastninger.

De første to tredjedele af bogen handler om pigerne, der ’vælger’ at løbe hjemmefra. Her præsenteres vi for typer af minoritetspiger. Hvordan fremtræder de, hvad er deres baggrund og hvordan skal deres fremtræden forstås? Hvordan er Aicha blevet sådan, hvordan forstår hun sig selv og sin verden, hvordan reagerer hun over for andre og hvorfor? Jeg bryder mig ikke om typologier, men Loua kommer min skepsis i møde: Rigtige piger er flere typer, rigtige piger udvikler sig, og hver eneste pige er unik.

Herefter følger et kapitel om fysisk, mental, social og følelsesmæssig fattigdom, om vold og dysfunktionelle familier i forhold til etniske minoritetsfamilier. Flere steder behandler Loua spørgsmålet om, hvad der kan forstås som noget specifikt kulturelt, og hvad der handler om almene følger af omsorgssvigt og sociale forhold.

Pigerne kommer fra mange lande med forskellig tilknytning til oprindelseslandet, er mere eller mindre præget af en religion osv. Spørgsmål som ære og skam, familiens betydning, tvangsægteskaber, social kontrol af især pigerne og deres omgang med drenge, rusmidler, kultursammenstødet mv. er centrale. Sammenstødet fører ofte til en nødvendig løgneadfærd, fordi de skal navigere i mindst to kulturer med stor personlig risiko for at falde igennem i begge.

Lister teori og forskning ind

Bogens anden del omhandler anbringelsesforløbet fra visitation til udslusning. Her gennemgås de forhold, der skal iagttages i forbindelse med anbringelsen. Sikkerheden skal være i centrum, og hvordan sørger man for det? Hvad indebærer det at være hemmeligt anbragt, uden kontakt til familien, venner og miljø? Hvordan agere, når pigen ikke kan bære adskillelsen og vil tilbage til den familie, som var for farlig eller ødelæggende at bo sammen med?

På et tidspunkt (bogens tredje del) skal Aicha sluses ud. Hun skal leve sit eget liv. Hvad skal hun have lært, hvordan kan hun klædes på til denne store opgave? Her pointeres betydningen af, at der er en åben dør tilbage, ved at de unge og især de voksne, tilbyder fortsat kontakt, og at en fra personalet står for det ofte helt afgørende efterværn. Når der er opbygget betydningsfulde og ægte relationer, er det først og fremmest de professionelle ansvar ikke at klippe disse.

Bogen formidler Louas store viden og erfaringer på en letlæselig måde – også hvor baggrundsforståelser og teori skrives ind i teksten. Loua så at sige lister relevant teori og forskningsresultater ind hos læseren, med cases og behørig henvisninger og fodnoter, men uden at det forekommer besværligt. Hvert kapitel afsluttes med supplerende litteratur og gode refleksionsspørgsmål til læseren. Bogen er særdeles praksisnær, uden at den har karakter af en kagebog.

Når man som jeg har arbejdet med unge, herunder med etniske minoritetsunge, i vældig mange år, byder bogen på en del velkendt. Alligevel har jeg gang på gang fået nye erkendelser og mange gange tænkt: Gid jeg havde læst denne bog for længe siden. ■

Ida Koch

BOGDATA

Inge Loua: ”Når Aicha løber hjemmefra”. Hans Reitzels Forlag, 2012. 310 sider. 298 kr.